

OHUTUSJUHEND LIHVKÄIAGA TÖÖTAMISEL

Kinnitatud direktori käskkirjaga 26.01.2024 nr 1.1-3/2024/3-1

LIHVKÄIAGA TÖÖTAMISEL VALITSEVAD OHUD

Tegurid, mis võivad põhjustada kutsehaigusi:

- lihvkäiaga töötamine on füüsilist pingutust nõudev, mis võib põhjustada traumasid, valusid seljas ja kätes ning muid ülekoormushaigusi.
- vibratsioonist tingitud vibratsioonitõbi;
- mürast tingitud vaegkuulmine.

Tegurid, mis võivad põhjustada tööõnnetusi:

- kukkumine kõrgustest (redelite kasutamine);
- raskeid õnnetusjuhtmeid võivad põhjustada mitmesugused kukkuvad esemed (tegemist on kaalult raskete esemetega);
- elektrilöögi saamise võimalus töötamisel elektri- ja tõsteseadmetega.

1. ÜLDNÕUDED

2.1. Lihvkäiaga lubatakse töötada vähemalt 18-aastaseid, mitmesugustel kutsealadel või ametikohtadel töötavaid isikuid, kes on saanud erialase väljaõppe ja selleks on teada ohutud töövõtted. Erandkorras, kokkuleppel kooli direktoriga, võib alaealine isik teha tööd juhendaja järelevalve all järgides töölepingu seadust ja ohutusjuhendeid.

2.2. Töötaja peab kinni pidama sisekorra eeskirjadest. Suitsetada tohib ainult selleks eraldatud kohas.

2.3. Lihvkäia tohib kasutada ainult valmistajatehase juhendis näidatud tööde tegemiseks. Masinad ja isoleerivad isikukaitsevahendid antakse töötajale välja allkirja vastu.

2.4. Plahvatusohtlikes tingimustes ja keemiliselt aktiivses keskkonnas, mille toime kahjustab metalli või isolatsiooni, on seadme kasutamine eluohtlik ja seetõttu keelatud.

2.5. Töökoht peab olema küllaldaselt valgustatud.

2. ENNE TÖÖ ALGUST

3.1. Panna selga ettenähtud tööriietus (kinnitada lahtised rõivaosad, panna peakate, kinnitada korralikult nõöbid).

3.2. Üle vaadata töökoht, vabastada läbikäigud mittevajalikest esemetest. Kui põrand on libe (saastatud õli või muu libeda ainega), tuleb see ära puhastada.

3.3. Tööpaigas peab olema korras pistikupesa elektrikäsimasina voluvõrku lülitamiseks. Vajaduse korral kasutada koos masinaga ka isoleerivaid isikukaitsevahendeid (kindad, kummisaapad, kummimatt).

3.4. Lihvketta kontrollimine. Lasta lihvkettal vabalt nõöri küljes rippuda. Lüüa seda kergelt puidust esemega. Laitmatus korras lihvketas annab selgelt kõlava heli. Kliriseva heli korral on lihvketas kahjustatud.

3. TÖÖ AJAL

4.1. Lihvkettast ei tohi taguda.

4.2. Mitte kasutada kahjustatud lihvkettaid.

4.3. Lihvketta ava ei tohi suuremaks puurida.

- 4.4. Asetada seade tasasele alusele ja kinnitada kruvidega, kasutada seadet ainult kuivades ruumides.
- 4.5. Töötamise ajal peab kaitsekate olema paigaldatud.
- 4.6. Lihvketast võib kasutada, kuni ta on kulunud ülima kinnitusääriku läbimõõduni.
- 4.7. Isoleerimata ja kindlate kaitsepiirete või tõketeta elektriseadmete voolujuhtivate osade läheduses töötada on keelatud, see on eluohtlik.
- 4.8. Avastanud kas või kõige väiksema isolatsiooni läbilöögi tunnuse, mille puhul on masina kere puudutamisel tunda kerget torkimist, tuleb seade viivitamata välja lülitada ja olukorrast teatada tööloõigu juhile. Tööd tohib jätkata alles pärast rikke kõrvaldamist.
- 4.9. Lihvkäia tohib sisse lülitada vahetult enne tööalgust.
- 4.10. Töö korral, mis annab eemale paiskuvaid laaste, tolmu, kilde või sädemeid, tuleb kasutada kaitseprille.
- 4.11. Tööriista tohib korrastada alles siis, kui masin on täielikult seiskunud ja pistik võrgust eemaldatud.
- 4.12. Juhusliku seiskumise korral tuleb masina lüliti välja lülitada.
- 4.13. Masina pistik tuleb võrgust välja lülitada järgmistel juhtudel:**
- tööriista vahetamisel või seadistamisel;
 - masina viimisel ühest tööpaigast teise;
 - töövaheajal;
 - töö või vahetuse lõpetamisel.
- 4.14. Kui töötamisel on oht juhuslikult vigastada süvistatud torustikke, tuleb enne töö algust torustike kraanid kinni keerata ja torustikud tühjendada.
- 4.15. Vältimaks ohtlikke olukordi ja töövigastusi on keelatud:**
- jätta võrku lülitatud masin järelvalveta;
 - anda masin üle teisele töötajale, kellel pole selleks kasutamise õigust;
 - töötada nõjaredelil;
 - rakendada juhtmete või kaablite tõmbepinget või riputada neile raskusi;
 - ületada masina passis lubatud vaheajata töörežiimi;
 - masina lahti võtmine või remontimine eriloata.
- 4.16. Töö tuleb kohe katkestada, kui masinal esineb kas või üks järgmistest rikest:**
- pistikühenduse, kaabli või läbiviiguturu vigastus;
 - harjahoidiku katte vigastus;
 - lüliti korrapäratu töö;
 - harjade sädelemine, ringtuli kommutaatoril;
 - määrde väljatilkumine reductorist või ventilatsiooni avade kaudu;
 - isolatsiooni põlemisele iseloomulik suits või lõhn;
 - mõrad keredetailides, käepidemetes, kaitsekatetes või nende purunemine;
 - tööriista purunemine.

4. PÄRAST TÖÖD

- 5.1. Lülitada välja masin ja ühendada see lahti vooluvõrgust.
- 5.2. Puhastada masin, korrastada tööpaik ja koristada ära tootmisjäägid.
- 5.3. Töö käigus täheldatud puudustest informeerida tööloõigu juhti.

5. NÕUDED AVARIHOLUKORRAS

Kui on tekkinud avarii või õnnetusjuhtum, tuleb töö viivitamatult katkestada. Igast tööõnnetusest või avariist peab töötaja või pealtnägija viivitamatult teatama tööloigu juhatajale või tööandjale.

6.2. Õnnetusjuhtumi puhul tuleb kannatanule anda esmaabi, vajaduse korral kutsuda kiirabi või toimetada kannatanu lähimasse tervishoiuasutusse.

6.3. Töötaja peab oskama anda esmaabi.

6.4. Elektri trauma puhul tuleb katkestada vool ja eemaldada kannatanu vooluringist. Kui voolu pole võimalik kohe katkestada, tuleb kannatanu vabastada vooluringist isoleerivat eset (kuiv riie, kuiv nõör, kuiv puitese) kasutades, ennast ohtu seadmata.

6.5. Kuni juhtunu uurijate kohalejõudmiseni tuleb õnnetuskohal säilitada juhtumi toimumise olukord, kui see ei kutsu esile täiendavaid ohtusid.

6.6. Tulekahju avastanud töötaja on kohustatud:

- viivitamatult teatama häirekeskusele või lähimale tuletõrje- ja päästekomandole kus tulekahju on puhkenud, mis põleb, nimetama oma perekonnanime, telefoni numbri millelt te räägite ja andma vajadusel muud informatsiooni;
- hoiatama ohtu sattunuid, rakendama abinõusid inimeste ohutuse tagamiseks ning nende väljaviimiseks tulekahju kohalt;
- võimaluse korral asuma tuld kustutama esmaste tulekustutusvahenditega;
- kui on süttinud kuvar, siis selle kustutamiseks ei tohi kasutada vett sest see võib vooluvõrku lülitatud kuvari puhul põhjustada elektri trauma. Selleks võib kasutada pulber- või süsihappekustutit;

6.7. Tulekustutus- ja päästemeeskonna saabumisel tuleb selle juhile teatada:

- tulekahju tekkekoht ja ulatus;
- võimalik oht inimestele;
- muud tulekahjuga kaasnedavad ohud (plahvatused, mürgkemikaalid jms.).

6. ESMAABI

Iga töötaja peab enne tööle asumist olema tutvunud esmaabi andmise juhendiga.

Kõige olulisem on tegutseda rahulikult ja läbimõeldult:

- püüda välja selgitada kannatanu seisukord;
- raske tööõnnetuse puhul helistada koheselt hädaabinumbri **112**;
- olemasolevate võimaluste piires anda kannatanule abi;
- vajadusel seisata ohtlikud seadmed, välja lülitada elektrivool jne.

Juhul kui töötajal ei ole piisavalt teadmisi esmaabi andmises, siis oodata kuni saabub selleks väljaõpetatud töötaja või kiirabi.

NB! Ebaõigete esmaabivõtete kasutamine võib kannatanu seisundit veelgi raskendada.